

۲۰۹۵۲۷۳

نهیج البلاغه چیست و سید رضی کیست؟

سید کاظم محمدی

www.ketab.ir

آوای خاور

تهران، ۱۳۹۹

ناشر آثار زبان های خاورمیانه

دفتر پخش: ایران، تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت) کوچه مبین، شماره ۴، پخش ققنوس

Www. avayekhavar.ir

info@avayekhavar.ir

Mobile: (+98) 930 554 0308

Tel: (+98) 21 888 956 21

Fax: (+98) 21 364 264 58

نهج، بلا، چیست و سید رضی کیست؟

ترجمه: سید کاظم محمدی

ناشر: آوای خاور

چاپ: لوح

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

سال و نوبت چاپ نخست: ۱۳۹۰

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-9923-48-9

حق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات آوای خاور است. هرگونه نسخه برداری اعم از ریزاکس، بازنویسی، ذخیره کامپیوتری بدون مجوز کتبی ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل تعقیب است.

- سرشناسه : محمدی، سید کاظم، ۱۳۲۵ -
- عنوان و مبدیادآور : نهج البلاغه چیست و سید رضی کیست؟ / نویسنده سید کاظم محمدی.
- مشخصات نشر : تهران: آوای خاور، ۱۳۹۸.
- مشخصات ظاهری : ۱۵۲ ص.
- شابک : 978-600-992148-0
- وضعیت فهرست نویسی : ایبا
- موضوع : علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- نقد و تفسیر
- موضوع : Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Criticism and interpretation
- موضوع : سید رضی، محمد بن، ۲۵۹ - ۴۰۶ ق.
- موضوع : Sayyed Razi
- موضوع : علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- خطبه ها
- موضوع : Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah
- رده بندی کنگره : ۰۴۲۳/۳۸BP
- رده بندی دیویی : ۹۵۱۵/۲۹۷
- شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۹۰۳۶۴

فهرست مطالب

۷		سنگتار
۹		نمابه و سخنرانی
۹		اهمیت سخن و سخنرانی
۹		نقش سخن و خطابه در تاریخ و جامعه
۱۲		خطابه در لغت و اصطلاح
۱۳		اقسام خطابه
۱۴		فصاحت در لغت و اصطلاح
۱۵		اقسام فصاحت
۱۵		بلاغت در لغت و اصطلاح
۱۷		نهج البلاغه چیست؟
۱۷		معنای نهج البلاغه
۱۷		بخش اول، خطبه‌ها
۱۹		بخش دوم، نامه‌ها
۱۹		بخش سوم، کلمات قصار
۲۴		استناد نهج البلاغه
۲۶		منابع خطبه شقیه
۳۳		کارهای ارزشمند در رابطه با نهج البلاغه
۳۶		نام‌گذاری نهج البلاغه به عناوین مختلف
۳۷		ثبت سخنان حضرت علی (ع)
۴۰		منابع سید رضی

- ۴۲..... علل بقای نهج البلاغه
- ۴۴..... علل تحریف کتاب‌ها
- ۴۹..... علل سالم ماندن نهج البلاغه از تحریف
- ۵۰..... راویان و حافظان نهج البلاغه
- ۵۱..... ایرادهایی که به نهج البلاغه گرفته‌اند
- ۵۹..... فی‌نایل امام علی (علیه السلام)
- ۵۹..... دوران زندگی امام علی (علیه السلام)
- ۷۳..... ویژگی‌های امام حضرت علی (علیه السلام)
- ۷۵..... علی (علیه السلام) از نظر قرآن
- ۸۶..... علی (علیه السلام) از منظر روایات و احادیث
- ۱۰۳..... سخنان علی (علیه السلام) از نظر دانشمندان گذشته
- ۱۰۵..... سخنان علی (علیه السلام) از نظر دانشمندان جدید و معاصر
- ۱۱۰..... نظر شخصیت‌های ملل غیر اسلامی درباره علی (علیه السلام)
- ۱۲۱..... چند جمله از بزرگ‌ترین متفکران و صاحب‌نظران اسلامی
- ۱۳۳..... سید رضی کیست؟
- ۱۳۳..... نسب سید رضی
- ۱۳۶..... کودکی و دوران تحصیل سید رضی
- ۱۳۷..... قدرت نویسندگی سید رضی
- ۱۳۹..... نمونه‌ای از صفات برجسته سید رضی (رحمه الله)
- ۱۴۰..... مناصب سید رضی (رحمه الله)
- ۱۴۱..... سخنان دانشمندان و ادبای سنی درباره سید رضی
- ۱۴۲..... نظر دانشمندان شیعه درباره سید رضی (رحمه الله)
- ۱۴۳..... وفات سید رضی
- ۱۴۵..... پیوست
- ۱۴۸..... منابع

پیشگفتار

سخن و زبان و قدرت بیان بزرگ‌ترین سلاح و هدایت پیامبران بوده تا آنجا که حضرت موسی علیه السلام دعا می‌کند، باز آنها به من شرح صدر عنایت فرما و امر هدایت و دست ارشاد را بر من آسان فرما و عقده و مانع را از زبان من بردار تا بتوانم با شما مسیح و روشن هدفم را به دیگران تفهیم نمایم.^۱

سخنوران فیلسوفان معتقدند که خطابه همچون فنون و علوم بشری اصول و روابطی دارد که هر کس بتواند با دقت کافی، اصول و قواعد خطابه را به کار گیرد، - طبعاً - سمره می‌شود. سخن گفتن زیباترین نمودار زندگی انسان‌های اندیشمند و برتر است.

در مورد ارزش و علو مقام «سخن» همین بس که خداوند بزرگ پس از آفرینش انسان، اعطای نیروی بیان را مهم‌ترین موهبت می‌داند و می‌فرماید: «الَّذِينَ عَلَّمُوا الْقُرْآنَ لِخَلْقِ الْإِنْسَانِ عِلْمَ الْبَيَانِ» خداوند مهربان اینه رسول خود (قرآن را آموخت، و انسان را آفرید، و به وی بیان را تعلیم فرمود. رسول خدا می‌فرماید «جَمَالَ الْمَرْءُ فِي فَصَاحَةِ النَّسَاءِ» زیبایی انسان در فصاحت و شیوایی زبان و بیان است.

در کشورهای متمدن کنونی، کسانی در کارهای اجتماعی و سیاسی و فرهنگی نظیر تعلیم و تربیت موفق‌ترند، که بهتر می‌توانند خواسته‌ها و

۱. سوره قصص، آیه ۳۴

۲. سوره الرحمن، آیه ۱-۴

۳. تحف العقول، ص ۳۳۷

نظریات خود را بیان کنند، و پیروزی از آن کسانی است که خوب تر و فصیح تر سخن می گویند و زیباتر می نویسند. سخنوری. یک هنر اجتماعی و نشان گر تفکر و شخصیت انسان است.

بزرگ خطیب جهان هستی و سرور سخنوران آفرینش، زبان گویای خداوندی، افصح الفصاح. چنین می فرماید: «أَلَا وَ إِنَّ اللِّسَانَ بَصْعَةٌ مِنْ نَاسٍ فَلَا يُسَعِدُهُ الْقَوْلُ إِذَا امْتَنَعَ وَلَا يُمَهِّلُهُ التَّقَطُّ إِذَا اسْتَنَعَ وَإِنَّا الْأُمَرَاءُ الْكَلَامُ بَيْنَنَا تَشَبَّهَتْ فُرُوعُهُ، وَعَلَيْنَا تَهَدَّلَتْ أَغْصَانُهُ»^۱ آگاه باشید، که زبان پاره ای از پیکر انسان است هرگاه امتناع ورزد، گفتار و سخن را یاری و مساعدت نمی نماید، و هرگاه به سخن درآید، آن را مهلت ندهد، و ما امیران سخن هستیم و ریش را بر ما مستقر گردیده و شاخه های آن بر ما گسترده شده است.

حشمت و جاه سخن نازم که گد روزی سخن
دیرنا از زبان، شمع نماند انجمن را
پیکر هستی آدم، از سخن پیکر زیور
ور نمی رودی سخن کی بود هستی جان و تن را
دوست را با دشمن الفت از سخن افتد از آن
کز سخن کردند ره بسازم بزم انجمن را
کار یک مرد سخن صد مرد جنگی گرداند
لیک داند یک سخنور کار صد شایسته زن را
خواهی از غز سخن دانی به قرآن بین که آمد
بهترین اعجاز پیغمبر که بوسم دهان را
از بی ایجاد عالم یک سخن فرمود یزدان
گشت از اول سخن سرمایه این دیر کهن را^۲

۱ نهج البلاغه. خطبه ۲۳۳

۲ سخنوران نامی معاصر، ج ۱، ص ۳۷، سروده یکتا نظامی، (اصول و مبانی سخنوری).

محمد باقر شریعتی سیرواری، ص ۳۰